

Artykuł ukazał się:

Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego. Finanse, rachunkowość, przedsiębiorczość. t. II, pod red. B. Filipiak. Zeszyty naukowe nr 530, Ekonomiczne problemy usług nr 31 Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2009, ss. 107-115.

STRUKTURA SUBWENCJI WYBRANYCH POWIATÓW ZIEMSKICH WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO – ANALIZA PORÓWNAWCZA Z LAT 2005-2007

Alicja Sekuła, Politechnika Gdańska, Alicja.Sekula@zie.pg.gda.pl

Wprowadzenie

Lata 2005-2007, stanowiące zakres czasowy badań w niniejszym artykule, to okres w miarę stabilnych zasad systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego opartego na ustawie z roku 2003¹. Jednym z trzech obligatoryjnych źródeł, oprócz dochodów własnych i dotacji celowych z budżetu państwa, są subwencje ogólne. Celem transferu środków w postaci subwencji ogólnej jest uzupełnienie dochodów własnych.

Konstrukcja subwencji ogólnej dla powiatów

Subwencje ogólne, za wyjątkiem przypadków gmin miejskich² i miast na prawach powiatu, to znaczące, a czasami i wiodące źródło dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Przeznaczone są na finansowanie zadań własnych. Wpływające środki w ramach subwencji stanowią sumę niezależnie obliczanych składowych. Nazwy składowych nie determinują celu ani sposobu wydatkowania uzyskanych kwot, zapewniają jedynie większą elastyczność, ze względu na różne algorytmy wyliczeń i transferów oraz możliwość uwzględnienia różnorodnej liczby kryteriów. Od roku 2004 subwencja ogólna w przypadku powiatów składa się z trzech niezależnie obliczanych części: wyrównawczej, równoważącej i oświatowej. Podział na części oraz kwoty obrazuje tabela 1.

---

¹ Por. Ustawa z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, DzU 203, poz. 1966, tekst jednolity DzU 2008 nr 88, poz. 539, z późn. zm

² Por. A. Sekuła: *Subwencionowanie jednostek samorządu gminnego w województwie pomorskim w latach 2004-2006*. W: *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*. Red. B. Filipiak. Zeszyty Naukowe Ekonomiczne Problemy Usług nr 21 (500), Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2008, s. 404-405.

Podział subwencji ogólnej w powiatach

Wyrównawcza, kwoty:		równoważąca		oświatowa
podstawowa, należna gdy: $P < P_p$	uzupełniająca, należna gdy: $B > 1,1$	wpłaty gdy: $P > 1,1 P_p$,	wpłaty zależą od: – zróżnicowania sieci dróg powiatowych, – zróżnicowania sieci dróg wojewódzkich i krajowych (dla miast na prawach powiatu), – prognozowanej sytuacji dochodowej powiatu, – wydatków na realizację wybranych zadań z zakresu polityki społecznej, takich rodziny zastępcze czy urzędy pracy	wpłaty zależą od: – typów i rodzajów szkół i placówek, – kwalifikacji nauczycieli, – liczby uczniów, – zmiany realizowanych zadań oświatowych.

gdzie: P – dochody podatkowe na mieszkańca w powiecie,

P_p – średnie dochody podatkowe na mieszkańca we wszystkich powiatach,

B – stosunek stopy bezrobocia w powiecie do stopy bezrobocia w kraju, tzw. wskaźnik bezrobocia,

Źródło: opracowanie własne na podst. Ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, DzU 203, poz. 1966, tekst jednolity DzU 2008 nr 88, poz. 539, z późn. zm.

Subwencja ogólna przysługuje wszystkim powiatom. Stwierdzenie to nie jest jednak równoznaczne z automatycznym przyznaniem określonej kwoty każdej z nich. Otrzymanie części subwencji lub kwoty składowej wiąże się ze spełnieniem pewnych warunków, np. części uzupełniającej kwoty wyrównawczej nie otrzyma powiat o stosunkowo niskiej – w odniesieniu do wartości liczonej w skali kraju – stopie bezrobocia.

Pierwszą częścią subwencji, utworzoną dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, jest część wyrównawcza. Ma za zadanie wyrównanie różnic w dochodach między jednostkami danego szczebla oraz pomoc jednostkom słabym ekonomicznie³. W ramach części wyrównawczej wyróżnia się kwotę podstawową i uzupełniającą. Adekwatnie do przedstawionego podziału prowadzi się kalkulację określonych składowych. Do określenia kwoty podstawowej bierze się pod uwagę wskaźnik, jakim są dochody podatkowe na mieszkańca. Przysługuje, jeżeli wskaźnik P jest mniejszy od P_p , a więc gdy dochody podatkowe na mieszkańca w powiecie nie przekraczają wartości wyliczonej jako średniej dla wszystkich powiatów. Powiaty nie uzyskują dochodów z podatków lokalnych, stąd też wartości P i P_p kalkulowane są na podstawie wpływów z podatków dochodowych od osób fizycznych

³ Por. *Gospodarka regionalna i lokalna*. Red. Z. Strzelecki. PWN, Warszawa 2008, s. 261.

i prawnych w części przypadającej powiatom. Całkowita wielkość kwoty podstawowej uzależniona jest od liczby mieszkańców oraz odchylenia wielkości wskaźnika P od wartości średniej. Im większe, tym proporcjonalnie większa suma jest przyznana. Poziom wyrównania jest wysoki, choć nie zupełny. W ramach kwoty podstawowej przyznaje się wyrównanie wynoszące 90% różnicy między wskaźnikami P a Pp.

Na system wyrównawczo-ochronny jednostek samorządu terytorialnego, oprócz kwoty podstawowej, składa się również kwota uzupełniająca. Otrzymują ją te powiaty, w których stopa bezrobocia przekracza przynajmniej o 10% stopę bezrobocia w kraju, czyli gdy wskaźnik B, liczony jako stosunek stóp bezrobocia w powiecie i kraju, jest większy niż 1,1. Przyznane środki zależą od wielkości przekroczenia krajowej stopy bezrobocia, średnich dochodów podatkowych na mieszkańca dla wszystkich powiatów oraz liczby mieszkańców danego powiatu. W odróżnieniu od kwoty podstawowej, system uzupełniania nie jest proporcjonalny, lecz proporcjonalno-progowy. Im większe bezrobocie w powiecie, tym wyższa kwota uzupełniająca na mieszkańca, zwiększana dodatkowo, gdy bezrobocie jest większe o $\frac{1}{4}$ lub 40% w stosunku do średniej krajowej⁴.

O ile kwota podstawowa i uzupełniająca tworzą system wsparcia ekonomicznego finansowany z budżetu państwa, o tyle kolejna część subwencji, czyli równoważąca, tworzona jest dzięki wpłatom powiatów charakteryzujących się wysokim stopniem dochodowości podatkowej. Porównując dwie części subwencji można powiedzieć, że:

- wyrównawcza to instrument pionowego podziału środków między samorządem terytorialnym a państwem,
- równoważąca to narzędzie poziomej redystrybucji między jednostkami tego samego typu, w analizowanym przypadku – między powiatami.

Powiatowa część równoważąca tworzona jest z wpłat dokonywanych przez te jednostki, w których P przekroczy 1,1 Pp. Wielkość przekazanej kwoty zależy od liczby mieszkańców i wielkości różnicy między P a Pp. Jest dość restrykcyjna, gdyż obowiązek wpłat obejmuje powiaty o dochodach podatkowych przekraczających zaledwie o 10% wartość średnią, w najłagodniejszej formie płacących 80% nadwyżki ponad próg 110%, a w najostrzejszej, po przekroczeniu progu 125% wpłacana jest w zasadzie cała kwota (98%) z nadwyżki. W praktyce większość wpłat na część równoważącą dokonują miasta na prawach powiatu lub powiaty ziemskie zlokalizowane przy dużych aglomeracjach, jak np. powiat piaseczyński czy pruszkowski.

Przy podziale części równoważącej brane są pod uwagę rozmaite kryteria. Największe znaczenie ma długość sieci dróg powiatowych oraz – dla miast na prawach powiatu – dróg wojewódzkich i krajowych na terenie danego powiatu, a także prognozowana wielkość dochodów w stosunku do roku poprzedniego. Na zadania te rozdzielane jest ponad 5/6 uzyskanych wpłat.

---

⁴ Por. Ustawa z 13 listopada 2003 r. o dochodach..., art. 22, ust. 8.

Ostatnią częścią subwencji ogólnej jest oświatowa. Kwotowa to jej największa część, zwłaszcza w gminach i powiatach. Całkowitą wysokość, przypadającą na wszystkie jednostki samorządu terytorialnego, określa ustawa budżetowa. Minimalnej wysokości części oświatowej nigdzie nie zagwarantowano, aczkolwiek przyznana suma nie powinna być niższa niż część oświatowa z roku wcześniejszego, zwanego bazowym, po uwzględnieniu zmian dokonanych w finansowaniu zadań z zakresu oświaty. Stanowi to zabezpieczenie wielkości wydatkowanych na oświatę środków w kolejnych latach, lecz nie gwarantuje, że udział wydatków budżetowych na oświatę nie ulegnie zmniejszeniu, co jest możliwe w sytuacji rosnących dochodów państwa. Również brak jest kryteriów modyfikacji wielkości przydzielonych środków adekwatnie do zmiany zadań oświatowych, co w literaturze przedmiotu uznaje się za wadę w konstrukcji części oświatowej⁵.

Wielkość środków przypadająca poszczególnym jednostkom przestrzennym zależy od typów i rodzajów prowadzonych szkół i placówek, kwalifikacji nauczycieli oraz liczby uczniów. Dokładny sposób podziału nie precyzuje ustawa, tak jak w opisanych wcześniej przypadkach, lecz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej. Także i to rozwiązanie jest krytykowane, zwłaszcza że dotyczy największej – z punktu widzenia wielkości przyznawanych środków – części subwencji ogólnej. Istnieją obawy, że w algorytmie podziału przeważą doraźne, polityczne interesy nad w miarę trwałymi, zobiektywizowanymi kryteriami podziału⁶.

Kolejną kwestią budzącą wątpliwości jest sama idea subwencji oświatowej, gdyż istota subwencjonowania sprowadza się do wyrównywania dysproporcji czy też uzupełniania środków, nie zaś finansowania zadań. Problem, który należałoby rozwiązać rozważając ograniczenie rozmiarów tego źródła dochodów, sprowadza się do zapewnienia odpowiednio wysokich dochodów własnych, zwłaszcza w tych jednostkach przestrzenno-administracyjnych, które w obecnej sytuacji nie udźwignęłyby ciężaru realizacji zadań oświatowych. Stąd też uznaje się, że „(...) subwencjonowanie wydatków na szkoły łamie (...) ogólną logikę subwencji (...), ale jest merytorycznie uzasadnione”⁷.

Oprócz wymienionych trzech części w budżecie państwa ustanawia się rezerwę subwencji ogólnej. Wydziela się także rezerwę części oświatowej, po ustaleniu całkowitej wielkości tej części, a przed podziałem na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego.

---

⁵ Por. A. Hanusz, A. Niezgoda, P. Czerski: *Dochody budżetu gmin*. Wolters Kluwer, Warszawa 2006, s. 242.

⁶ *Ibidem*, s. 243.

⁷ M. Mackiewicz, E. Malinowska-Misiąg, W. Misiąg, M. Tomalak: *Budżet i finanse 2007*. Municipium SA, Warszawa 2007, s. 144

Metodyka badań

Celem badań zaprezentowanych w niniejszym artykule było przedstawienie zróżnicowania wielkości subwencji ogólnej oraz jej składowych, zarówno per capita, jak i globalnej, w zależności od sytuacji danego powiatu. Jak zostało nadmienione zasady subwencjonowania jednostek samorządu terytorialnego, w tym także powiatów, są różnorodne i uwzględniają rozmaite kryteria. Dlatego też do analizy zdecydowano się przyjąć powiaty w województwie pomorskim charakteryzujące się wartościami skrajnymi niektórych z wymienionych wcześniej wskaźników, takich jak dochody podatkowe i bezrobocie, oznaczonych symbolami P i B. Powiatem, który na przestrzeni 3 analizowanych lat miał najniższe bezrobocie był powiat gdański, najwyższe zaś – nowodworski. Biorąc pod uwagę dochody podatkowe najuboższym powiatem był sztumski, najbogatszym wspomniany już gdański. Z tego względu powiaty te zostały poddane dalszej analizie. W tabeli 2 przedstawiono ich podstawowe dane. Widać z niej, że zarówno w przypadku pierwszego, jak i drugiego wskaźnika rozbieżności między skrajnymi powiatami są duże, przekraczając wartość najmniejszą dwu- i trzykrotnie.

Tabela 2

Podstawowe dane służące do wyliczenia części subwencji wybranych powiatów

Powiat	Poziom bezrobocia (%)			Dochody podatkowe – P <i>per capita</i> (zł)			Liczba mieszkańców (tys.)
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2007
gdański	15,8	10,0	5,7	60,66	68,36	95,46	88,4
sztumski	37,3	28,4	19,2	32,03	34,54	46,78	42,1
nowodworski	37,0	33,0	27,8	31,05	34,67	48,93	35,7
średnia dla Polski	17,6	14,8	11,1	69,99	80,33	108,24	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl) i Banku Danych Regionalnych (www.stat.gov.pl) z dnia 09.02.2009

Część wyrównawcza

Zgodnie ze strukturą subwencji przedstawioną wcześniej część wyrównawcza składa się z kwoty podstawowej i uzupełniającej, obliczanych w zależności od wielkości dochodów podatkowych i poziomu bezrobocia. Analizując tabelę 1 można zauważyć, że żaden z przedstawionych powiatów nie uzyskał dochodów podatkowych na poziomie średniej krajowej, a ponieważ powiat gdański ma ich najwyższy poziom w województwie pomorskim, stąd wyciągnąć można wniosek, iż żaden powiat ziemski nie wpłacał środków na część równoważącą i każdy otrzymał kwotę podstawową. Nieco inaczej sytuacja wyglądała z kwotą uzupełniającą, gdyż spośród trzech analizowanych powiatów jeden – gdański – miał zdecydowanie

niższy poziom bezrobocia do dwóch pozostałych, nieprzekraczający nawet wartości średniej dla kraju. Wielkość zasileń budżetów środkami pochodzącymi z części wyrównawczej przedstawiono w tabeli 3. Wpływy na mieszkańca powiatu gdańskiego w analizowanym okresie są 7-8 krotnie mniejsze niż dla sztumskiego i nowodworskiego. Nieco mniejsze zróżnicowanie widoczne w kwocie globalnej wynika z wielkości powiatów, mierzonych liczbą ludności, nie powierzchnią. Zwrócić uwagę ponadto należy na fakt, że kwoty globalnych transferów z tytułu części wyrównawczej zbliżone są do wartości średniej w województwie. Dwukrotnie większe transfery (ponad 6 mln zł) kierowane są np. do powiatu starogardzkiego czy słupskiego.

Tabela 3

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla wybranych powiatów

Powiat	Część wyrównawcza (tys. zł)			Część wyrównawcza <i>per capita</i> (zł)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
gdański	684,9	891,0	952,7	7,7	10,1	10,8
sztumski	2 278,5	2 757,7	3 787,4	55,9	69,1	88,1
nowodworski	1 995,8	2 468,1	3 147,1	54,1	65,6	89,9
średnia dla powiatów ziemskich województwa pomorskiego	2 218,6	2 821,3	3 783,1	25,9	32,9	44,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych..., z 09.02.2009 r.

Część równoważąca

Drugą składową subwencji ogólnej jest część równoważąca. Do roku 2007 włącznie sposób rozdziału regulowany był rozporządzeniem ministra finansów⁸, od roku 2008 obowiązuje zapis ujęty w ustawie. Nie ten rok jest jednak przełomowy, bowiem zapisy ustawowe powielają rozwiązania przyjęte w rozporządzeniach na lata 2006 i 2007. Inny algorytm podziału zastosowany był w roku 2005 (tab. 4). Z punktu widzenia analizowanych powiatów rozwiązanie obecne należy uznać za lepsze niż wcześniejsze. Zwiększeniu uległo bowiem nominalne zasilenie w wartościach całkowitych i na mieszkańca oraz względne – liczone w stosunku do średniej dla województwa. Dla porównania powiaty kwidzyński czy lęborski zanotowały w roku 2007 dwuipółkrotnie mniejsze wpływy z tytułu części równoważącej niż w roku 2005. Rozbieżności między analizowanymi jednostkami są mniejsze niż w przypadku części wyrównawczej, głównie z powodu innych wskaźników branych pod

⁸ Por. np. Rozporządzenie Ministra Finansów z 21 września 2006 r. w sprawie podziału części równoważącej subwencji ogólnej dla powiatów na 2007 r., DzU 169, poz. 1208.

uwagę przy jej konstrukcji. W odniesieniu do powiatów ziemskich pierwszorzędne znaczenie ma długość dróg powiatowych oraz zmiany we wpływach dochodowych z wybranych części subwencji.

Tabela 4

Część równoważąca subwencji ogólnej dla wybranych powiatów

Powiat	Część równoważąca (tys. zł)			Część równoważąca <i>per capita</i> (zł)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
gdański	666,9	1004,7	1337,5	7,5	11,4	15,1
sztumski	592,5	1101,0	1235,9	14,1	26,1	29,3
nowodworski	640,4	1042,3	1243,1	17,9	29,2	34,8
średnia dla powiatów ziemskich województwa pomorskiego	1054,4	802,1	982,1	12,3	9,4	11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych..., z 09.02.2009

Część oświatowa

Część oświatowa subwencji ogólnej, mająca dla powiatów i gmin dominujące znaczenie⁹ regulowana jest corocznie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej¹⁰. Rozwiązanie takie spotyka się raczej z nieprzychylnymi opiniami. Przekazywana kwota jest pochod-

Tabela 5

Część oświatowa subwencji ogólnej dla wybranych powiatów

Powiat	Część oświatowa (tys. zł)			Część oświatowa <i>per capita</i> (zł)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
gdański	5 920,0	7 629,8	8 612,1	75	86	97
sztumski	13 219,6	12 768,8	13 186,4	314	303	313
nowodworski	7 460,5	7 601,9	7 429,1	209	213	208
średnia dla powiatów ziemskich województwa pomorskiego	21 262,1	21 620,6	22 985,7	248	252	268

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych..., z 09.02.2009

⁹ Por. B. Guziejewska: *Zewnętrzne źródła finansowania samorządu terytorialnego. Teoria a praktyka*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008, s. 208

¹⁰ Por. np. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2007 r., DzU 246, poz. 1799.

ną zakresu zadań oświatowych realizowanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego wyliczanego na podstawie ilości uczniów i wychowanków objętych zadaniami szkolnymi i pozaszkolnymi, a także ilości nauczycieli i uzyskanymi przez nich stopniami awansu zawodowego. Składa się z trzech kwot: bazowej, uzupełniającej i na zadania pozaszkolne wyliczanych, po odjęciu rezerwy, dla poszczególnych jednostek. Pomimo, że wyliczenie dochodów z części oświatowej jest niezależne od przyjętych wcześniej kryteriów, to zauważyć można (tab. 5), że powiat gdański otrzymuje z tego tytułu niższe kwoty niż pozostałe dwa. Fakt ten raczej nie ma związku z dochodami podatkowymi czy poziomem bezrobocia, a raczej z bliskością placówek trójmiejskich.

Podsumowanie

Przeprowadzone badania miały na celu ukazać złożoność systemu subwencjonowania jednostek samorządu terytorialnego, w analizowanym przypadku powiatów, uwzględniającego wiele kryteriów i dzięki temu redystrybuującemu dochody adekwatnie do różnorodnych potrzeb istniejących na danym obszarze. Konstrukcja subwencji i rozdział środków według algorytmu przewidzianego dla każdej części powinny tworzyć system subwencjonowania przekładający się na spłaszczenie różnic w poziomie dochodów w stosunku do stanu pierwotnego, generowanego przez dochody własne, a zwłaszcza podniesieniu dochodów jednostek ekonomicznie najsłabszych i wykonujących najwięcej zadań. Weryfikacja tych założeń przedstawiona została w tabeli 6.

Tabela 6

Dochody ogółem per capita wybranych powiatów

Powiat	Dochody ogółem na mieszkańca (zł)		
	2005	2006	2007
gdański	323,0	366,2	426,1
sztumski	581,7	709,7	715,4
nowodworski	628,8	756,8	742,2
średnia dla powiatów ziemskich województwa pomorskiego	605,3	651,3	695,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych..., z 09.02.2009

Zaskoczeniem jest, że spośród trzech analizowanych powiatów gdański ma najniższe dochody ogółem. Co więcej, jest najbiedniejszym powiatem ziemskim w całym województwie pomorskim. Średnie dochody na mieszkańca z trzech analizowanych lat kolejnego powiatu (wejherowskiego) są większe o ponad 100 zł. na osobę. Przyczyn takiego stanu może być wiele. Po pierwsze wpływ mogą mieć dotacje celowe, które w niniejszym artykule nie

zostały poddane analizie. Należy jednak pamiętać, iż znaczenie dotacji celowych po zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego uległo zmniejszeniu i wątpliwe jest, by one w pierwszej kolejności determinowały poziom dochodów w powiatach. Po drugiej sytuację finansową warunkuje część oświatowa subwencji ogólnej, w przypadku powiatów stanowiąca około 80%¹¹ środków uzyskiwanych z tej kategorii dochodów. Jednak nawet po eliminacji wpływu części oświatowej, która zależy od zakresu realizacji zadań oświatowych, a nie od sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego, powiat gdański nie wypada najlepiej. Dalej pozostaje jednym z biedniejszych powiatów pomorskiego. Po trzecie wpływy z podziału rezerwy na dany rok budżetowy przedstawiane są w zestawieniach statystycznych osobno, jako uzupełnienie subwencji. Jednak i ten wpływ jest niewielki. Najwięcej z tego tytułu, ok. 20 zł na osobę, otrzymuje powiat człuchowski, będący jednocześnie najbogatszym powiatem województwa ze średnimi dochodami na mieszkańca wynoszącymi w latach 2005-2007 blisko 915 zł. Po czwarte zaś, algorytm pozostałych części subwencji ogólnej, skonstruowany jest dość restrykcyjnie w odniesieniu do powiatów o stosunkowo wysokich dochodach podatkowych.

Wydaje się, że w przypadku powiatu gdańskiego zadziałały wszystkie wymienione czynniki prowadząc w efekcie do sytuacji, w której powiat o najwyższych dochodach podatkowych i najniższym poziomie bezrobocia ma jednocześnie najniższe dochody ogółem na mieszkańca spośród wszystkich powiatów ziemskich województwa pomorskiego. Różnica w dochodach powinna z jednej strony uwzględniać zwiększenie rozmiaru zadań, które wykonują powiaty np. o wysokim poziomie bezrobocia na rzecz aktywizacji lokalnych rynków pracy, ale z drugiej nie zniechęcać do uzyskiwania wysokich dochodów podatkowych. W tym też kierunku powinny zmierzać ewentualne modyfikacje systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

THE STRUCTURE OF SUBSIDIES IN SELECTED POWIAT UNITS OF POMERANIAN VOIVODESHIP – THE COMPARATIVE ANALYSIS IN THE YEARS 2005-2007

Summary

The article discusses the structure of general subsidy of three poviats in Pomeranian Voivodeship: gdanski, nowodworski and sztumski in the years 2005-2007, which consist of educational, equivalent and compensatory part. Poviats were chosen on account of tax revenues and unemployment rate. The analyses are preceded by theoretical discussions on the current law state of calculation the general subsidy for poviats.

---

¹¹ Por. J. Kawala: *Dochody i wydatki powiatów w latach 2004-2007*. „Samorząd Terytorialny” 2008 nr 6, s. 52.